

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē
॥ *caturnavatitamah sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ caturnavatitamah sargaḥ ॥

rākṣasīnām vilāpaḥ

tāni nāgasahasrāṇi
sārōhāṇi ca vājinām |
rathānām tvagnivarṇānām
sadhvajānām sahasraśaḥ || 6.94.1 ||

rākṣasānām sahasrāṇi
gadāpariḥayōdhinām |
kāñcanadhvajacitrāṇām
śūrāṇām kāmārūpiṇām || 6.94.2 ||

nihatāni śarairdīptai -
staptakāñcanabhūṣaṇaiḥ |
rāvaṇēna prayuktāni
rāmēṇākliṣṭakarmanā || 6.94.3 ||

drṣṭvā śrutvā ca sambhrāntā
hataśēṣā niśācarāḥ |
rākṣasyaśca samāgamya
dīnāścintāpariplutāḥ || 6.94.4 ||

vidhavā hataputrāśca
 krōśantyō hatabāndhavāḥ |
 rākṣasyaḥ saha saṅgamyā
 duḥkhārtāḥ paryadēvayan || 6.94.5 ||

kathaṃ śūrpaṇakhā vṛddhā
 karālā nirṇatōdarī |
 āsasāda vanē rāmaṃ
 kandarpasamarūpiṇam || 6.94.6 ||

sukumāraṃ mahāsattvaṃ
 sarvabhūtahitē ratam |
 taṃ dṛṣṭvā lōkavadhyā sā
 hīnarūpā prakāmitā || 6.94.7 ||

kathaṃ sarvaguṇairhīnā
 guṇavantaṃ mahaujasam |
 sumukhaṃ durmukhī rāmaṃ
 kāmayāmāsa rākṣasī || 6.94.8 ||

janasyāsyālpabhāgyatvād
 valinī śvētamūrdhajā |
 akāryamapahāsyam ca
 sarvalōkavigarhitam || 6.94.9 ||

rākṣasānāṃ vināśāya
 dūṣaṇasya kharasya ca |
 cakārāpratirūpā sā
 rāghavasya pradharṣaṇam || 6.94.10 ||

tannimittamidaṃ vairam
 rāvaṇēna kṛtaṃ mahat |
 vadhāya sītā sā'nītā
 daśagrīvēṇa rakṣasā || 6.94.11 ||

na ca sītāṃ daśagrīvaḥ
 prāpnōti janakātmajāṃ |
 baddhaṃ balavatā vaira -
 makṣayaṃ rāghavēṇa ca || 6.94.12 ||

vaidēhīm prārthayānaṃ taṃ
 virādhaṃ prēkṣya rākṣasam |
 hatamēkēna rāmēṇa
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.13 ||

caturdaśa sahasrāṇi
 rakṣasāṃ bhīmakarmaṇām |
 nihatāni janasthānē
 śarairagniśikhōpamaiḥ || 6.94.14 ||

kharaśca nihataḥ saṅkhyē
 dūṣaṇastriśirāstathā |
 śarairādityasaṅkāśaiḥ
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.15 ||

hatō yōjanabāhuśca
 kabandhō rudhirāśanaḥ |
 krōdhānnādaṃ nadan sō'tha
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.16 ||

jaghāna balinaṃ rāmaḥ
 sahasranayanātmajam |
 vālinaṃ mērusaṅkāśaṃ
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.17 ||

ṛṣyamūkē vasaṃścaiva
 dīnō bhagnamanōrathaḥ |
 sugrīvaḥ prāpitō rājyaṃ
 paryāptaṃ tannidarśanam || 6.94.18 ||

dharmārthasahitaṃ vākyaṃ
 sarvēśāṃ rakṣasāṃ hitam |
 yuktaṃ vibhīṣaṇēnōktaṃ
 mōhāt tasya na rōcatē || 6.94.19 ||

vibhīṣaṇavacaḥ kuryād
 yadi sma dhanadānujaḥ |
 śmaśānabhūtā duḥkhārtā
 nēyaṃ laṅkā bhaviṣyati || 6.94.20 ||

kumbhakarṇaṃ hataṃ śrutvā
 rāghavēṇa mahābalam |
 atikāyaṃ ca durmarṣaṃ
 lakṣmaṇēna hataṃ tadā |
 priyaṃ cēndrajitaṃ putraṃ
 rāvaṇō nāvabudhyatē || 6.94.21 ||

mama putrō mama bhrātā
 mama bhartā raṇē hataḥ |

ityēṣa śrūyatē śabdō

rākṣasīnām kulē kulē || 6.94.22 ||

rathāśvanāgāśca hatā -

statra tatra sahasraśaḥ |

raṇē rāmēṇa sūrēṇa

hatāścāpi padātayaḥ || 6.94.23 ||

rudrō vā yadi vā viṣṇu -

rmahēndrō vā śatakratuḥ |

hanti nō rāmarūpēṇa

yadi vā svayamantakaḥ || 6.94.24 ||

hatapravīrā rāmēṇa

nirāśā jīvitē vayam |

apaśyantyō bhayasyānta -

manāthā vilapāmahē || 6.94.25 ||

rāmahastād daśagrīvaḥ

śūrō dattamahāvaraḥ |

idaṃ bhayaṃ mahāghōraṃ

samutpannaṃ na buddhyatē || 6.94.26 ||

taṃ na dēvā na gandharvā

na piśācā na rākṣasāḥ |

upasṛṣṭaṃ paritrātum

śaktā rāmēṇa saṃyugē || 6.94.27 ||

utpātāścāpi dṛśyantē

rāvaṇasya raṇē raṇē |

kathayanti hi rāmēṇa
rāvaṇasya nibarhaṇam || 6.94.28 ||

pitāmahēna prītēna
dēvadānavarākṣasaiḥ |
rāvaṇasyābhayaṃ dattaṃ
manuṣyēbhyō na yācitam || 6.94.29 ||

tadidaṃ mānuṣaṃ manyē
prāptaṃ niḥsaṃśayaṃ bhayaṃ |
jīvitāntakaraṃ ghōraṃ
rakṣasāṃ rāvaṇasya ca || 6.94.30 ||

pīḍyamānāstu balinā
varadānēna rakṣasā |
dīptaistapōbhirvibudhāḥ
pitāmahamapūjayan || 6.94.31 ||

dēvatānāṃ hitārthāya
mahātmā vai pitāmahaḥ |
uvāca dēvatāstuṣṭa
idaṃ sarvā mahadvacaḥ || 6.94.32 ||

adyaprabhṛti lōkāṃstrīn
sarvē dānavarākṣasāḥ |
bhayēna prabhṛtā nityaṃ
vicariṣyanti śāśvatam || 6.94.33 ||

daivataistu samāgamyā
sarvaiścēndrapurōgamaiḥ |

vṛṣadhvajastripurahā
mahādēvaḥ pratōṣitaḥ || 6.94.34 ||

prasannastu mahādēvō
dēvānētaḥ vacō'bravīt |
utpatsyati hitārthaṃ vō
nārī rakṣaḥkṣayāvahā || 6.94.35 ||

ēṣā dēvaiḥ prayuktā tu
kṣud yathā dānavān purā |
bhakṣayiṣyati naḥ sarvān
rākṣasaghnī sarāvaṇān || 6.94.36 ||

rāvaṇasyāpanītēna
durvinītasya durmatēḥ |
ayaṃ niṣṭānakō ghōraḥ
śōkēna samabhiplutaḥ || 6.94.37 ||

taṃ na paśyāmahē lōkē
yō naḥ śaraṇadō bhavēt |
rāghavēṇōpasṛṣṭānāṃ
kālēnēva yugakṣayē || 6.94.38 ||

nāsti naḥ śaraṇaṃ kiñcid
bhayē mahati tiṣṭhatām |
dāvāgnivēṣṭitānāṃ hi
karēṇūnāṃ yathā vanē || 6.94.39 ||

prāptakālaṃ kṛtaṃ tēna
paulastyēna mahātmanā |

yata ēva bhayaṃ dr̥ṣṭaṃ

tamēva śaraṇaṃ gataḥ || 6.94.40 ||

itīva sarvā rajanīcarastriyaḥ

parasparaṃ samparirabhya bāhubhiḥ |

viṣēdurārtātibhayābhipīḍitā

vinēduruccaiśca tadā sudāruṇaṃ || 6.94.41 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē caturnavatitamaḥ sargaḥ ||